

Informatiebericht SUA

Van IND / SUA
Auteur(s) 10.2.e
Telefoonnummer(s) 10.2.e

Nummer & Titel IB 2019/118 Beoordeling veilige derde landen - Gambia

Kenmerk (digijust)

Hoofdtak Asiel

InformIND Thema Vw 30a. Niet ontvankelijk / Vw 30a.1c Veilig Derde land / Vw 30a.1c Informatie voor uitvoering

Relatie met IB 2018/36 Beoordelen veilige derde landen in de asielprocedure

Geldig vanaf 13-12-2019

Geldig tot en met 12-06-2023

1. Aanleiding

Dit Informatiebericht gaat over de beoordeling van Gambia als veilig derde land.

Zie voor algemene informatie aangaande de toepassing van 'Veilig derde land' Informatiebericht nummer 2018/36.

2. Inhoud/Toelichting

Voor elk land dat als veilig derde land wordt aangemerkt zal in ieder geval een algemene beoordeling moeten worden gegeven waar het gaat om de mogelijkheid om asiel aan te vragen, de vraag of er gedwongen terugkeer naar het land van herkomst van asielzoekers en erkende vluchtelingen plaats vindt en de behandeling van asielzoekers en erkende vluchtelingen in het betreffende derde land. Hiervoor is goede landeninformatie nodig. Om die reden is TOELT gevraagd om algemene informatie aan te leveren aangaande dit onderwerp. Deze informatie treft u in de link hieronder aan.

http://ind.pucoverheid.nl/zoeken/pdf/PUC_IND_999405_0/1/

Op basis hiervan heeft een beoordeling plaats gevonden van de vraag of Gambia in het algemeen als veilig derde land kan worden aangemerkt voor asielzoekers en vluchtelingen afkomstig uit andere landen.

Deze beoordeling treft u hieronder aan.

Beoordeling van Gambia als veilig derde land:

Gambia is partij bij het Vluchtelingenverdrag, het Anti-Folterverdrag (CAT), het International Covenant on Civil and Political Rights (IVBPR), het Verdrag van 1954 betreffende de status van staatlozen en het Verdrag van 1961 tot beperking der staatloosheid.

Nationale wetgeving

Gambia kent een nationale procedure die voorziet in de mogelijkheid om asiel aan te vragen bij de autoriteiten van Gambia. Gambia kent sinds 2008 een immigratiewetgeving, de Refugee Act. In artikel 27 van deze wet is het verbod op refoulement neergelegd.

"Subject to section 28 of this Act, a person claiming to be a refugee, or a person recognised as a refugee, shall not be forcibly expelled or deported, directly or indirectly, to the territory of a country from where

he or she fled or has reason to fear persecution in the circumstances specified under section 22 of this Act."

Bron: <https://www.refworld.org/docid/4a71a8202.html>

Praktijk

Ook in de praktijk blijkt het mogelijk te zijn om asiel aan te vragen in Gambia, zo schrijft het hoofd van de (Forced) Migration Research Cluster van het Arnold Bergstraesser Institute, Franzisca Zanker:

Legislation on displaced people, the 2008 Refugee Act, is a success with unanimous acceptance from the Parliament, not least due to the pressure from the local UNHCR staff. The Refugee Act follows the OAU Convention in its definition of a refugee and includes both prima facie recognition of persons belonging to a particular class or nationality as well as the possibility of deriving a refugee status from a family member whose refugee status has already been recognised.

Bron: The politics of migration governance in the Gambia, Franzisca Zanker & Judith Altrogge, October 2017/ https://www.arnold-bergstraesser.de/sites/default/files/gambian_migration_politics_zankeraltrogge.pdf

The Human Rights Council, Working Group on the Universal Periodic Review 4-5 November 2019 Gambia, schrijft het volgende:

'The Government in the past has welcomed persons fleeing persecution, civil upheaval and conflict from southern Senegal, Liberia, and Sierra Leone. The Government through a refugee host community leadership program, assists refugees to integrate locally in the Gambia by providing them with land to build their homes and to farm on. Furthermore, the United Nations High Commission for Refugees facilitates the local integration of refugees through various livelihoods support.'

Bron: <https://undocs.org/A/HRC/WG.6/34/GMB/1>.

Er zijn geen signalen dat Gambia het verbod op refoulement schendt.

UNHCR

De UNHCR is actief in Gambia. De United States Department of State, Country Reports on Human Rights Practices for 2018, bevestigt de rol van UNHCR in Gambia:

The government cooperated with the Office of the UN High Commissioner for Refugees (UNHCR) and other humanitarian organizations in providing protection and assistance to internally displaced persons, refugees, returning refugees, asylum seekers, stateless persons, or other persons of concern. UNHCR coordinated government efforts with the International Organization for Migration, the Gambia Red Cross Society, and other agencies to provide this protection and assistance.

Bron: <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2019/03/The-Gambia-2018.pdf>

De UNHCR geeft aan dat er in april 2019 ruim 4000 vluchtelingen in Gambia waren, de meeste vluchtelingen zijn afkomstig uit de omringende landen, waarvan de meeste uit Senegal.

Bron: <https://data2.unhcr.org/en/country/gmb>

In Gambia zijn in 2018 334 asielaanvragen ingediend door vluchtelingen uit andere landen dan Senegal.

Bron: <https://www.worlddata.info/africa/gambia/asylum.php>

Behandeling van erkende vluchtelingen

Als een vreemdeling in Gambia erkend is als vluchteling zijn hem op grond van artikel 41 van de Refugee Act bepaalde voorzieningen toegekend:

"41. (1) *A person who is duly recognised as refugee is entitled to:*

- (a) be issued a refugee identity card;*
- (b) be issued a Convention Travel Document, if the refugee needs to travel;*
- (c) engage in wage-earning employment or self-employment;*
- (d) freedom to move freely within, and to settle' anywhere in, The Gambia;*
- and*
- (e) access to social amenities available in The Gambia.*

(2) Some or all of the rights specified in subsection (1) of this section may be curtailed in situations where refugees arrive in large numbers, and the curtailment may last until the numbers become manageable."

Bron: The Gambia, Refugee Act, 2008, 23 October 2008/

<https://www.refworld.org/docid/4a71a8202.html>

Ten aanzien van de mogelijkheid voor vluchtelingen om te werken meldt de UNHCR het volgende:

'The law does not discriminate against the employment of refugees; however, the expatriate tax imposed on the employment of non-Gambian nationals poses problems for employment of refugees, as it does not make exception for them. The Government did issue residence and work permit to the local integrating refugees but the employers, especially the private sector, are mindful of the expatriate tax that they will have to pay for employing non Gambians, especially when the skill is available locally.'

Bron: <https://www.refworld.org/docid/5541dee14.html>

Over de uitoefening van rechten van vluchtelingen schrijven onderzoekers Franzisca Zanker & Judith Altrogge het volgende:

'Refugees in the Gambia have a number of rights. For example, they do not need to pay the annual residence fees. The Refugee Act also gives refugees the right to 'engage in wage-earning employment or self-employment', freedom of movement and 'access to social amenities'. These rights are rather vague, however, and therefore open to competing or inconsistent interpretations (Hopkins 2015). For example, employment rules for refugees remain complicated.'

(...)

In terms of accessing healthcare and education, policies on these were continuously re-negotiated under Jammeh because officials changed frequently. For example, the UNHCR eventually signed an agreement with the Ministry of Health whereby refugees would pay local rates for healthcare. According to the Gambian Commissioner for Refugees, negotiations have now been taken up again with the new Ministry in order to ensure that this policy is not reversed. Local tariffs for healthcare became increasingly important when refugees changed from camps to self-settlement.

(...)

Finally, concerning displaced people in the Gambia, progressive refugee protection laws and practices exist, including the right to work and opportunities for self-settlement. The protection of refugees is, however, not prioritised by the new government, probably due to the fact that the refugee population has greatly reduced in the last years.

-Bron: The politics of migration governance in the Gambia Franzisca Zanker & Judith Altrogge, October 2017 (https://www.arnold-bergstraesser.de/sites/default/files/gambian_migration_politics_zankeraltrogge.pdf)

Vrouwenbesnijdenis

De situatie voor vrouwen die vrezen voor vrouwenbesnijdenis dient individueel bekeken te worden. Blijkens een rapport uit 2018 van de Immigration and Refugee board van Canada is vrouwenbesnijdenis in Gambia nog altijd een wijdverspreid probleem. De voormalige regering van president Jammeh heeft in 2015 een wet aangenomen op grond waarvan vrouwenbesnijdenis verboden is, desondanks blijft vrouwenbesnijdenis diepgeworteld in de Gambiaanse cultuur.

Bron: Canada: Immigration and Refugee Board of Canada, The Gambia: The practice of female genital mutilation (FGM); treatment of people and NGOs who oppose the practice; state protection provided to victims and to people who oppose the practice (2016-May 2018), 18 May 2018, - <https://www.refworld.org/docid/5b2baf274.html>

Ook de United States Department bevestigt vrouwenbesnijdenis als een 'deeply rooted practise in society'. *According to NGOs, approximately 76 percent of girls and women between the ages of 15 and 49 were subjected to FGM/C.*

Bron: <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2019/03/The-Gambia-2018.pdf>

LHBTI

In Gambia zijn seksuele relaties tussen hetzelfde geslacht op grond van secties 144 en 147 van de "Criminal Code" strafbaar gesteld met 5 tot 14 jaar gevangenisstraf. Transseksualiteit is middels sectie 167 van de Criminal Code strafbaar gesteld met een maximum straf van 5 jaar. Met de invoering van de "Criminal Code (amendment) Act 2014" is er een nieuwe bepaling ingevoerd "144A. Aggravated homosexuality". De United States Department schrijft als volgt: *By law, "aggravated homosexuality" is a crime for which conviction is punishable by life imprisonment. It includes serial offenders or persons with a previous conviction for homosexual activity, persons having same-sex relations with someone younger than age 18 or with members of other vulnerable groups, or a person with HIV having same-sex relations.*

Citing more pressing priorities, President Barrow dismissed homosexuality as a nonissue in the country. On July 5, the country's delegation to the UN Human Rights Council stated that the government had no immediate plans to reverse or change the law. The law, however, was not enforced.

There was strong societal discrimination against lesbian, gay, bisexual, transgender, and intersex individuals.

Bron: <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2019/03/The-Gambia-2018.pdf>

Sinds de invoering van de bovengenoemde wet hebben er meerdere arrestaties plaatsgevonden, er zijn echter geen indicaties dat er ook veroordelingen hebben plaatsgevonden.

Bron: Criminal Code amended Act, 9 October 2014 -

<http://www.ilo.org/dyn/natlex/docs/ELECTRONIC/101060/121595/F-454549913/GMB101060.pdf>

Bron: Amnesty International, Gambia: First arrests since homophobic law, 20 November 2014, AFR 27/015/2014 -

<https://www.refworld.org/docid/546f40a94.html>

Conclusie:

Gambia is partij bij het Vluchtelingenverdrag en een aantal andere belangrijke relevante mensenrechtenverdragen en het beginsel van non-refoulement is neergelegd in de Gambiaanse wetgeving. Er zijn geen indicaties dat dit beginsel niet wordt nageleefd. Daarnaast heeft Gambia een nationale asielprocedure, werkt nauw samen met UNHCR en verleent een vluchtelingenkaart en verblijfsstatus aan door UNHCR erkende vluchtelingen. Omdat daarnaast uit bovengenoemde bronnen blijkt erkende vluchtelingen mogen werken en er ten aanzien van toegang tot gezondheidszorg en onderwijs wordt onderhandeld met de overheid, kan in zijn algemeenheid worden gesteld dat Gambia in het algemeen als veilig derde land worden aangemerkt.

De beoordeling of Gambia in een individueel geval als veilig derde land kan worden beschouwd, blijft echter afhankelijk van de individuele merites van de zaak. Ten aanzien van vrouwen die vrezen voor vrouwenbesnijdenis moet bijzondere aandacht worden besteed. Er dient rekening te worden gehouden met de mogelijkheid dat ten aanzien van hen Gambia niet als veilig land kan gelden.

LHBTI

Ten aanzien van LHBTI's geldt dat, op basis van de bovengenoemde informatie, Gambia niet als veilig derde land worden aangemerkt.

3. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met DMB en JZ.